

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Історія української державності»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 242 – «Туризм»

Освітня програма «Туризм»

Рік навчання 1, семестр 1

Форма навчання денна (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

К.і.н., доц. Лановюк Л.П.

lanovuklp@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3378#section-2>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Історія української державності – це наука, що вивчає минуле народу, який жив на нашій землі з прадавніх часів, складаючи глибокі традиції, творячи високі зразки культури, створюючи та втрачаючи державні форми життя. Історія української державності включає в себе процеси виникнення і функціонування національних державних установ, національну державницьку думку та національно-визвольні змагання українців за відновлення своєї державності у період бездержавного існування України. Метою курсу "Історія української державності" є розуміння питань українського державотворення в історичному контексті через призму проблемно-концептуального підходу, який застосовується при викладанні дисципліни у вищій школі. Курс має забезпечити реалізацію в навчальному процесі принципів історизму, науковості, об'єктивності в оцінці фактів, явищ, подій в історії української державності; сприяти формуванню державницького мислення, історичного осмислення та національної самосвідомості, активної позиції майбутніх фахівців, їх патріотичних та морально-етичних переконань. Навчальний курс містить 120 годин (4 кредити). Дисципліна поділена на два модулі. Перший – Українська державність: витоки, форми, тенденції. Другий модуль – На шляху до відродження державності (XX – початок XXI ст.).

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК):

здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи екологічних та туризмознавчих наук, з урахуванням принципів збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості

- загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

- спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

СК28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Українська державність: витоки, форми, тенденції				
Тема1 Вступ до курсу «Історія української державності»	2/2	розуміти основні теоретичні положення, важливі вузлові проблеми курсу, загальні закономірності історичного розвитку	Обговорення питань на семінарському занятті	10
Тема 2. Становлення української державності в епоху середньовіччя	2/2	аналізувати закономірності та особливості еволюції державотворення в епоху раннього середньовіччя; виховувати патріотичні і морально-етичні переконавання фахівця, відчуття причетності до тисячолітньої історії українського народу	Обговорення питань на семінарському занятті	10
Тема 3. Козацький період українського державотворення	2/2	вміти самостійно осмислювати закономірності розвитку козацького періоду державотворення; розуміти державний контекст епохи та знати характерні явища	Обговорення питань на семінарському занятті Написання есе	15
Тема 4 Українська національна революція (сер. XVII ст.). Козацько-гетьманська державна	2/2	вміти творчо застосовувати набуті знання з історії української державності у повсякденній діяльності, для	Обговорення питань на семінарському занятті Виконання самостійної роботи № 1 в	20

		орієнтації у суспільно-політичному житті	elearn	
Тема 5 Відродження ідеї українського національного самовизначення (кін. XVIII-XIX ст.)	2/2	вміти впроваджувати традиційно-історичні норми поведінки українського народу у сучасну практику державотворення; знати провідних діячів українського державотворення	Обговорення питань на семінарському занятті Написання есе	15
Тема 6. Нові тенденції в соціально-політичному житті України на початку XX ст.	2/2	розуміти контекст реалізації принципів історизму і об'єктивності в оцінці фактів, явищ, подій та персоналій	Обговорення питань на семінарському занятті Виконання самостійної роботи № 2 в elearn; Написання модульних тестів	30
Модуль 2. На шляху до відродження державності (XX - поч. XXI ст.)				
Тема 7. На шляху до відродження державності. Українська національно-демократична революція (1917-1920 рр.)	2/4	вміти синтезувати набуті знання у відповідне світосприйняття та високу політичну культуру; аналізувати варіанти моделей українського державотворення та їх сильні і слабкі сторони	Обговорення питань на семінарському занятті Написання есе	10
Тема 8. Радянська форма державності в Україні в умовах тоталітаризму (1921-1939 рр.)	2/2	знати складні та суперечливі явища, процеси в історії суспільно-політичного життя України	Обговорення питань на семінарському занятті Виконання самостійної роботи № 3 в elearn	15
Тема 9. Україна в роки Другої світової війни	2/2	знати державотворчий контекст періоду військового протистояння; розуміти та аналізувати науковий дискурс, який існує з наявного питання	Обговорення питань на семінарському занятті Виконання самостійної роботи № 4 в elearn	15
Тема 10. УРСР: повосенні часи,	4/2	розкрити гуманістичну	Обговорення питань на	10

«відлига» та період «застою» 40-80-х рр. XX ст.		спрямованість історичного дискурсу з проблеми, орієнтованості її на пріоритет загальнолюдських цінностей; враховувати етичні цінності державотворчої спадщини українського народу при формуванні державницької позиції	семінарському занятті; Написання есе	
Тема 11. Історичні особливості пошуку оптимальних моделей будівництва незалежності України (з 1991 р.)	2/2	виробити уміння застосовувати набуті знання з історії у повсякденній діяльності, для орієнтації в суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ і подій, персоналій	Обговорення питань на семінарському занятті	10
Тема 12. Аграрно-промисловий комплекс України	2/2	розуміти тенденції економічного розвитку України і, особливо, її агропромислового комплексу	Обговорення питань на семінарському занятті	10
Тема 13. Україна в сучасному світі	2/2	сприяти розвитку національної самосвідомості майбутніх фахівців; розуміти найбільш характерні риси взаємозв'язків і взаємовпливів етнічних груп в рамках української держави	Обговорення питань на семінарському занятті	10
Тема 14. Перспективи України в XXI ст. в історичній ретроспективі	2/2	вміти формувати власну громадську позицію щодо актуальних політичних проблем сьогодення	Обговорення питань на семінарському занятті Написання модульних тестів	20
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи повинні бути виконані самостійно відповідно вимог, які до них висуваються.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Алексєєв Ю. М., Кульчицький С. В., Слюсаренко А. Г. Україна на зламі історичних епох (Державотворчий процес 1985 – 1999 рр.). – К.: ЕксОб, 2000. – 295 с.
2. Бойко О.Д. Історія України. – К.: Магістр – S, 2000. – 207 с.
3. Бєвз Т. А. Українська державність: ідеологія, політика, практика / Інститут політичних і етнонаціональних досліджень НАН України. – К.: ІПіЕНД, 2004. – 247 с.
4. Білик Б. І. Етнополітична історія України (860-1900 рр.). – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 245 с.
5. Вівчарик М.М., Панченко П.П., Чмихова В.І. Українська нація: шляхи до самовизначення. – К.: Вища школа, 2001. – 287 с.
6. Грабовський С. Нариси з історії українського державотворення. – К.: Генеза, 1995. – 608 с.
7. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX – XX ст. – К.: Генеза, 1996. – 360 с.
8. Греченко В. А., Гавриленко О. А., Столбуненко М. М. та ін. Історія державності України. – Х.: ТОВ «Одісей», 2004. – 608 с.
9. Дециньський Л. Є. та ін. Історія України та її державності. – Львів: «Львівська політехніка», 2009. – 474 с.
10. Ісакова Н.П., Кропивко О.М., Паламарчук Н.І. Історія України (в схемах і таблицях). Навчальний посібник для студентів аграрних закладів III-IV рівня акредитації. – Київ: Аграрна освіта, 2005. – 204 с.
11. Іванов В. М. Історія держави і права України. - К. : КУП НАНУ, 2013. - 892с.
12. Історія української державності. – Умань: Сочінський, 2012. – 288 с.
13. Історія держави і права України / В. Д. Гончаренко, В. М. Єрмолаєв, В. О. Рум'янцев та ін. ; за ред. В. Д. Гончаренка. – Харків : Право, 2019. – 552 с.
14. Захарченко П.П. Історія держави і права України. - К.: Фенікс, 2018. - 496 с.
15. Климов А., Борисова О. Історія української державності. - К.: Кондор, 2018. - 344 с.
16. Малик Я., Вол Б., Чуприна В. Історія української державності. – Львів: Світ, 1995. – 246 с.

17. Нагаєвський І. Історія української держави ХХ століття. – К.: Укр. письменник, 1994. – 413 с.
18. Новітня історія України (1900 – 2000) / А.Г. Слюсаренко та ін. – К.: Вища шк., 2000. – 663 с.
20. Політична історія України: Посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. В.І. Танцюри. – К.: Академія, 2001. – 488 с.
21. Світлична В. Історія України. – К.: Каравела, 2004. – 408 с.
22. Ухач В.З. Історія держави і права України: Навчальний посібник (конспекти лекцій). – Тернопіль: Вектор, 2011. – 378 с.
23. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності: Курс лекцій. – К.: Либідь, 1999. – 479 с.

Допоміжна

1. Бунятян К. Давнє населення України. – К.: Либідь, 1999. – 228 с.с.
2. Баран В.Д., Козак Д.Н., Терпиловський Р.В. Походження слов'ян. – К.: Наук. думка, 1991. – 144 с.
3. Баран В. Д. Давні слов'яни. – К.: Альтернативи, 1998. – 336 с.
4. Баран В. К., Даниленко В. М. Україна в умовах системної кризи (1946 – 1980-і рр.). – К.: Альтернативи, 1999. – 304 с.
5. Василенко Г. Велика Скіфія. – К.: Знання, 1991. – 235 с.
5. Голобуцький В. Запорозьке козацтво. – К.: Вища шк., 1994. – 539 с.
6. Гунчак Т. Україна: нариси політичної історії. Перша половина ХХ століття. – К.: Либідь, 1993. – 287 с.
7. Гуржій О. Українська козацька держава в другій половині ХVІІІ століття: кордони, населення, право. – К.: Основи, 1996. – 223 с.
8. Гуржій О. І., Чухліб Т. В. Гетьманська Україна. – К.: Альтернативи, 1999. – 304 с.
9. Іванченко Р. П. Історія без міфів: Бесіди з історії укр. державності. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. – 624 с.
10. Косик В. Україна і Німеччина у Другій світовій війні. – Львів: Наукове товариство імені Т. Шевченка, 1993. – 659 с.
11. Крип'якевич І.П. Галицько-Волинське князівство. – К.: Наук. думка, 1984. – 174 с.
12. Котляр М. Ф. Галицько-Волинська Русь. – К.: Альтернативи, 1998. – 336 с.
13. Коцур А. П. Українська державність: історія та сучасність. – Чернівці: Золоті литаври, 2000. – 350 с.
14. Крижицький С. Д., Зубар В. М., Русяєва А. С. Античні держави Північного Причорномор'я. – К.: Альтернативи, 1998. – 352 с.
15. Кульчицький С. В. Україна між двома війнами (1921 – 1939 рр.). – К.: Альтернативи, 1999. – 336 с.
16. Литвин В. Україна: досвід та проблеми державотворення (90-ті роки ХХ ст.). – К.: Наук. думка, 2001. – 560 с.
17. Мицик Ю. Джерела з історії національно-визвольної війни українського народу середини ХVІІ століття. – Дніпропетровськ: Дніпро, 1996. – 262 с.
18. Павко А.І. Політичні партії, організації в Україні: кінець ХІХ – початок ХХ століття; зародження, еволюція, діяльність, історична доля. – К.: Знання, 2001. – 112 с.
19. Петров В. Походження українського народу. – К.: Фенікс, 1992. – 192 с.
20. Полонська-Василенко Н. Історія України. У 2-х т. – Т. 1. – 675 с.; Т. 2. – 608 с. – К.: Либідь, 1995.
21. Реєнт О. Павло Скоропадський. – К.: Альтернативи, 2003. – 304 с.
22. Панюк А., Рожик М. Історія становлення української державності. – Львів: Центр Європи, 1999. – 166 с.
23. Толочко П.П. Київська Русь. – К.: Абрис, 1996. – 360 с.
24. Реєнт О. П., Рубльов О. С. Українські визвольні змагання 1917 – 1921 рр. – К.: Альтернативи, 1999. – 320 с.

25. [Сирота М. Д.](#) Україна в геополітичному просторі третього тисячоліття / М. Д. Сирота. – К.: ПУЛЬСАРИ, 2007. – 214 с.

26. Удовиченко О. І. Україна у війні за державність (1917 – 1921 рр.). – К.: Україна, 1995. – 206 с.

Інформаційні ресурси

1. Ізборнік [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/>
2. Інститут історії України НАН України [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://history.org.ua/uk>
3. Історична правда [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://www.istpravda.com.ua/>
4. Лікбез - історичний фронт [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <https://likbez.org.ua/ua/>